

คุณลักษณะของพัฒนาการในทัศนะของผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้าน
ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

นางสาวฉัตรพร โทธิ์ปิ่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-082-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019494 ; 1111111111

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF CHANGE AGENTS AS VIEWED BY LOCAL
LEADERS AND VILLAGERS OF MUANG-SUPHANBURI DISTRICT,
SUPHANBURI PROVINCE

MISS CHANATSORN POTHIPIN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-082-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะของพัฒนาการในทัศนะของผู้นำท้องถิ่น และ

ชาวบ้านในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

โดย

นางสาว ชยัทสรณ์ โทธิ์ปิ่น

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จาระไน แกลโกศล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรามัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จาระไน แกลโกศล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ชัชทสรณ์ โปธิปิ่น : คุณลักษณะของพัฒนากรในทัศนะของผู้นำท้องถิ่นและชาวบ้านในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (DESIRABLE CHARACTERISTICS OF CHANGE AGENTS AS VIEWED BY LOCAL LEADERS AND VILLAGERS OF MUANG-SUPHANBURI DISTRICT, SUPHANBURI PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.จาระไน แกลโกศล , หน้า. ISBN 974-583-082-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบคุณลักษณะของพัฒนากรของกรมการพัฒนาชุมชน ในทัศนะของผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้าน ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการเจาะจงสำรวจความต้องการ การจัดลำดับความสำคัญ และการให้ความหมายของผู้นำท้องถิ่นและชาวบ้านในเขตตำบลสวนแตง การสุ่มตัวอย่างในการวิจัยแบ่งตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้านตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็น 3 ระดับคือ หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาระดับ 3 (ก้าวหน้า) หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาระดับ 2 (ปานกลาง) และหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาระดับ 1 (ล่าช้า) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 625 ราย แยกเป็น ผู้นำท้องถิ่นจำนวน 150 รายและชาวบ้านจำนวน 475 ราย ซึ่งเคยเป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมหรือเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ และเป็นผู้ที่ร่วมในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนกับพัฒนากร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS pc

ผลการวิจัยพบว่าผู้นำท้องถิ่นและชาวบ้านต้องการให้พัฒนากรมีลักษณะทางบุคลิกภาพทั่วไปเรียง 5 ลำดับแรกคือความเมตตา ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความอดทน การกล้าตัดสินใจ ความเข้มแข็ง และมีความต้องการคุณลักษณะด้านความสามารถส่วนบุคคลที่เป็นปัจจัยสนับสนุนประสิทธิภาพการทำงานของพัฒนากร เรียง 5 ลำดับแรกคือ การเข้ากับผู้นำท้องถิ่นและชาวบ้านได้ ทำงานด้วยความตั้งใจ มีความเข้าใจร่วมกัน (เข้าใจความต้องการของชาวบ้าน) ความรับผิดชอบ และทำงานด้วยความเต็มใจเป็นลำดับสุดท้าย

จากการทดสอบปรากฏผลยืนยันสมมุติฐาน ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของพัฒนากรระหว่างผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้านมีความแตกต่างกันในเรื่องการแต่งเครื่องแบบและการแต่งกายแบบชาวบ้านที่นัยสำคัญ .05
2. การให้ความหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะของพัฒนากรแต่ละประเภทของผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้านมีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 มี 16 ลักษณะ
3. การให้ความหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะของพัฒนากรแต่ละประเภท ของผู้นำท้องถิ่นและชาวบ้าน ในหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา 1,2 และ 3 มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 มี 33 ลักษณะ

การประชาสัมพันธ์
ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C450864 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: DESIRABLE/LOCAL LEADERS AND VILLAGERS/CHARACTERISTICS OF CHANGE AGENTS/PERSON MEDIA.

CHANATSORN POTHIPIN : DESIRABLE CHARACTERISTICS OF CHANGE AGENTS AS VIEWED BY LOCAL LEADERS AND VILLAGERS OF MUANG-SUPHANBURI PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JARANAI GLAEGOSOL. 175 pp. ISBN 974-583-082-8

The research is purposive study aiming to survey the need, preference and perceived meaning on characteristics of change agent as viewed by leaders and villagers of Suan Taeng, Muang-Suphanburi District, Suphanburi province. The samples were drawn by purposive criteria based on National Basic Minimum Needs (BMN). The samples were picked up from 3 villages of 3 development levels laggard, middle and progressive 150 local leaders and 475 villagers. All these respondents of 625 samples, are those who used to be trained, or being a member of various activities groups who participate in any of community development activity.

With the aid of questionnaire the data was collected and analyzed by statistical procedure of percentage, mean and analysis of variance (ANOVA)

The results of the study could be summed up that the 5 needed personality characteristics needed by local leaders and villagers are mercy, enthusiasm for work, patience, decisiveness, and forcefulness; whereas the 5 needed characteristics of self-potentiality are congeniality, self-actualization, understanding of people's need, responsibility, and willingness for work.

The research in also hypothesis testing oriented which its result confirms that the three of the following proposed hypotheses are all accepted.

Hypothesis 1 The needed characteristics of change agents are varied among opinions of local leaders and villagers at level of significance of 0.05.

Hypothesis 2 The meaning given to characteristics of change agents differs among opinions of local leaders and villagers at level of significance of 0.05.

Hypothesis 3 The meaning given to characteristics of change agents also differs among opinions of the two groups of respondent at (33 characteristics) level of significance of 0.05.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต ชนัทสรณ์ โพธิ์มีน

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 15

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา ไน ไกลไกล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี ซึ่งกรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนายวิสุทธิ พานิชกุล พัฒนาการจังหวัดสุพรรณบุรี นางนพวรรณ ศิพย์โพธิ์ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป ให้ความเอื้อเฟื้อใช้เครื่องโรเนียวแบบสอบถาม และนางศรีปริญา รูปกระจ่าง นักวิชาการพัฒนาชุมชน ที่ให้คำแนะนำในการจัดเก็บข้อมูล พร้อมทั้งนายชิน ศรีสุธรรม พัฒนาการอำเภอและพัฒนากร สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ได้ให้ข้อมูลประกอบการเขียนวิจัยและประสานงานการจัดเก็บข้อมูล ในตำบล พร้อมทั้งขอขอบคุณกำนัน และกรรมการหมู่บ้านที่ 2, 7, 9 ตำบลสวนแดง ที่อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล นอกจากนี้ก็ขอขอบคุณนางสาววรรรณ โลหะปิยะพรรณ เจ้าหน้าที่ประมวลผลคอมพิวเตอร์ กองวิชาการ กรมการ พัฒนาชุมชนที่กรุณาช่วยเหลือด้านการจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูป Spss pc

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้อง และเพื่อนร่วมรุ่น รวมทั้งผู้อุปถัมภ์ที่ไม่ประสงค์จะออกนามที่เหลือ ด้านการเงิน อุปกรณ์การวิจัย และให้กำลังใจ จนทำให้ งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ชัยทสรณ์ โพธิ์ปิ่น

19 เมษายน 2536

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	132
รายการอ้างอิง.....	155
ภาคผนวก	161
ประวัติผู้วิจัย.....	175

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย